

באשר תלך - אלך!

תפילתה של הרבנית ע"ה שהעניקה למרן זצ"ל 20 שנות חיים • מדוע סירב מרן להתפנות לבית החולים? • וגם: כך הפכה הרבנית למיילדת

מרן הגר"ע יוסף זצ"ל על קברה של רעייתו הרבנית מרגלית ע"ה

טובתו של הרב, ומי אוחז בשולי גלימתו מתוך שיקולים צרים ומפוקפקים. אכן, גם כאשר הזהירה ממה להתרחק וממי להישמר, תמיד היא צדקה. לפעמים נאלצתי לחוות זאת על בשרי.

אך יותר מכל, היתה לי הזכות להכיר את האשה הפשוטה והצנועה, שעם ישראל חב לה את "מרן". בשנים האחרונות, חלחלה מהפכת הפמיניזם גם לתוככי מחננו, עד שהפכה להיות בעוכרנו. בעידן שבו יש בנות הגדלות על ברכי השאיפה לקריירה, הישגיות ו'הגשמה עצמית', זכיתי להכיר את אותה ענקית רוח, שבחרה להעדיף את הערכים המיושנים לכאורה, הרואים בהקמת בית שכולו תורה – יעד מרכזי בחייה של האשה היהודית.

לא מתוך אילון, לא 'בדיעבד' ולא בלית ברירה. בעיניים עצומות – אבל פקוחות לרווחה. בראש מורם ובגב זקוף. לא רק בשנים בהם יצא שמו של בעלה מקצה העולם ועד קצהו, אלא גם בשנים של דלות וחוסר כל, כשנאלצה להניק את ילדיה מתחת לשולחן שסביבו ישבו אורחים ושוחחו בדברי תורה.

במשך יובל שנות נישואיה, הלכה הרבנית במסירות ובנאמנות לצדו של מרן, תוך שהיא מניפה בגאון את סיסמת חייה: באשר תלך – אלך! הוא מצדו, החזיר לה בהערצה אין קץ, בבחינת "כל ששלי – שלה".

בדור שבו כולנו מחפשות במרץ עוד פיסת חיים של נוחות ורווחה, הלואי וניקח לנו לפחות קמצוץ ממסירות נפשה של הרבנית, שבאומץ רב הפנתה עורף לכל ענייני העולם הזה, כדי לרכוש חיי נצח. גם בחלוף 22 שנים, זוהרה של המרגלית הנוצצת לא הועם. זהו אור יקרות נצחי, שיאיר לעד את ליבותיהן של בנות ישראל, היונקות ממנו את השאיפה הנעלית לחיות חיים של תורה.

לנו: "אתם אנשים מאמינים. אנחנו נעשה את שלנו ואתם תעשו את שלכם..." בכל העולם היהודי נערכו תפילות לרפואתו של הרב, עד להחלמתו המלאה.

בערב, אחרי יום מתיש וקשה, חזרתי עם הרבנית לבית. היא התהלכה בתוכי בחוסר שקט, ופתחה בפניי את סגור ליבה. "את יודעת כמה עוד ספרים יש לרב לכתוב? כמה יש לו עוד לעשות למען עם ישראל? המהפכה שלו רק החלה..." לפתע היא פרצה בבכי, הרימה את עיניה לשמים ואמרה:

"ריבונו של עולם! בעלי הרב עובדיה רק התחיל במלאכה... אם גזרת עליו שיסתלק מהעולם, אנא ממך, קח אותי במקומו!"

באותו שנה, הלכה הרבנית הנערצת לבית עולמה. עד היום מקננת בתוכי התחושה, שתפילתה של הרבנית נשמעה היטב. בזכותה - זכה הדור לאורו של מרן עוד 20 שנה.

כל ששלי - שלה

22 שנים חלפו מיום י"ט מנחם אב תשנ"ד. באותו יום מר, תמה מסכת חייה המופלאה של הרבנית מרגלית ע"ה. מסכת חיים רצופה אהבת תורה ויראת שמים - מילדותה בעיר חלב שבסוריה, ועד יומה האחרון כאשר גדול הדור. מסכת חיים מרתקת, המשמשת סמל ודוגמא עבור כל אמה ובת, ומעניקה להן יסודות איתנים לבניית בית גדול של תורה.

הייתה לי הזכות להיות קרובה לרבנית ע"ה. עד היום אני אוצרת בלבי את עצותיה והכוונותיה שנבעו מתוך מעיין בלתי נדלה של בינה יתירה וחכמת חיים. מרן זצ"ל היה אומר, שהרבנית ניחנה בפיקחות ובטביעת עין מיוחדת במינה. היא זיהתה באופן ברור, מי מבקש את

לפנות בוקר, התקשרה הרבנית לבנה, בעלי - הרב משה. על אף הקשר ההדוק בין האם האוהבת לבין בן הזקונים, שיחה בשעה כזו היתה בהחלט חריגה. "אבא טובל מכאבים חזקים בחזה", אמרה. "הרופא טוען שזו בסך הכל התקררות, אבל הכאבים רק מתעצמים, אני לא יכולה לשאת את הדאגה".

התקשרנו מיד לרופא המשפחה, ד"ר יעקב קרייף, שהיה ידוע באבחנותיו המדויקות. הוא הגיע במהירות לביתו של הרב, וקבע שיש לפנותו לבית החולים. "יש לרב מים בריאות. בגילו המבוגר, זה ממש מסוכן".

אלא שלמרבחה ההפתעה, הרב לא הסכים להתפנות לבית החולים. "בשעה 11:00 בבוקר, יגיע לכאן שר האוצר - אברהם (בייגה) שוחט, בנוגע לבניית תלמודי התורה של רשת החינוך שלנו. זה דבר שאינו סובל דיחוי בשום אופן".

לא הועילו הפצרותיה של הרבנית ותחנוניו של הבן. הרב מוכן לנסוע רק אחרי הפגישה. דקה לא קודם לכן. בשעה 11:00 בדיוק, התייצב שר האוצר בחדרו של מרן, והבטיח למלא אחר כל בקשותיו. במהלך הפגישה, הרב היה נינוח מאוד ופניו קרנו מאושר. הוא הרעיף על השר ברכות לרוב, לצד כמות נדיבה של הצ'פחות המסורתיות. "זה כתוב במפורש", אמר לו הרב בחיוך רחב, "סטירת זקנים - בנין..."

"זה נראה שהרב מרגיש יותר טוב", הרהרה הרבנית בקול. לרגע היה נדמה שאפשר לוותר על בית החולים. אלא שמיד לאחר שיצא השר מהבית, החל מרן להתפתל בייסורים נוראים. "לא רציתי שהשר יעצור את הפגישה בגלל הכאבים שלי..." הסביר הרב, "אז התרכזתי בתלמודי התורה שלנו, אין דבר חשוב מהם".

במהירות הבזק, נסענו עם הרב לבית החולים, שם הגדירו את המצב כקשה. הרופא שהיה במקום, אמר

מרן עם חותנו, רבי אברהם פטאל, קודם יציאתו למצרים

חלומו של הגנן

מאז ומתמיד, חלומות, חזיונות ומיסטיקה, היו זרים לחלוטין לעולמו של מרן, שלא היו בו אלא ארבע אמות של הלכה. כל צעדיו, התנהלותו והחלטותיו, נבעו משיקולים הלכתיים מובהקים. סיפורי מופתים וישועות מסתוריות, לא מצאו להם מקום באותן ארבע אמות. גם כאשר ייחסו לו תלמידיו סיפורים מהסוג הזה, והיו כאלה למכביר, הוא לא ייחס לכך כל חשיבות ואף ביקש שלא יספרו זאת ברבים.

מהסיבה הזו, הופתענו לגלות באחת מהאזכרות שנערכו לרבנית ע"ה, כיצד הרב יוצא מגדרו, ומספר בהתרגשות את הסיפור הבא:

"הרבנית ע"ה, היתה רגילה במשך השבוע להשקות את העציצים של הבשמים שהיו לנו בבית, ומביאה לי מהם בערב שבת, כדי שיהיו לי מאה ברכות בשבת. עצי בשמים, עשבי בשמים... כך היה כל זמן שהיתה בחיים. כשנפטרה, הכל התייבש. והייתי מצטער מאוד על כך שאין לי מאה ברכות.

יום אחד, בא אצלי ר' מנשה יונה, הוא היה גנן. בא אליי כולו רועד... אמר לי, אני רוצה לספר לכבודו. בלילה, בעודי ישן, אני רואה את הרבנית באה אליי בחלום, ונוזפת בי: "למה אתה ישן? מה לך נרדם? למה אתה לא הולך לסדר את הגינה של הרב? הוא מצטער כל שבת, אין לו מאה ברכות..."

אמרתי לו: צודקת הרבנית, לך תראה, כל העציצים מיובשים... הלך ר' מנשה וטיפח וגידל אותם מחדש. ממרום מושבה בגן עדן, היא דאגה על זה, שיהיו לי מאה ברכות... תראו! צדיקים במיתתם קרויים חיים. חיים ממש!"

באתי משמים לעזור לך

ערב פסח תשס"ד.

מרן זצ"ל נכנס לחדרו אחר תפילת שחרית. ניכר היה עליו שהוא נסער ונרגש מאוד. בעלי – הרב משה ניגש אליו, ושאל בזהירות: "קרה משהו, אבא?" "תשמע דבר שלא שמעתי כמותו מעולם", אמר לו הרב. "בא אליי יהודי אחד, עם ילד קטן בן שש שנים. אמר לי: כבוד הרב, בבקשה תברך אותו. שמת ידי עליו

לבית חולים 'ביקור חולים'. הגענו למחלקת היולדות, והנה אין נפש חיה. כל האחיות הלכו לחגוג את ליל הסדר, מלבד אחות אחת שנשארה. אשתי הפצירה בה שתבוא לסייע לה, אך היא התנצלה: תסלחו לי, אבל אני כבר מטפלת באשה אחרת שתיכף צריכה ללדת, אני לא יכולה לטפל בשניים.

הייתי אובד עצות. בעוד כמה דקות יכנס החג, אין מי שיסייע לאשתי ללדת, ומאות אנשים ממתינים שאערוך עבורם את ליל הסדר. בצר לי, שאלתי לעצתה. אמרה לי: מה אתה מסתפק? לך תשלים את מלאכתך, כולם ממתינים לך, וזכות המצוה תגן עלי.

יצאתי משם בדמעות שלישי. ערכתי את ליל הסדר ברגשות מעורבים, ומיד בסיומו צעדתי לבית החולים. אומרים לי: נולד לך בן במזל טוב... שאלתי את אשתי כיצד עברה את הלידה, והיא סיפרה לי:

כמה דקות אחרי שיצאת, פתאום באה אלי אשה לובשת לבנים, כמו אחות... אמרה לי, את יודעת מי אני? שמי מרגלית, אשתו של הרב עובדיה יוסף. נשלחתי משמים לעזור לך, אל תפחד... תוך כמה רגעים ילדתי לחיים טובים ולשלום.

"תראה מי הביא את הילד הזה", סיים היהודי מהדרום, "הוא כמו הבן שלך... לא תברך אותו קצת יותר?..."

לא שרים ולא חברי כנסת

הוא היה אומר: זכרתי לך חסד נעורייך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה. אזכרה ימים מקדם, כי בבחרותה, היו כמה בחורים עשירים מאוד, שרצו שתיתן להם את ידה לנישואין, אבל כשראתה שאינם בני תורה, בזה להם ולעגה להם. מאידך, כשהציעו אותי אליה, נענתה מיד, על אף היותי אז עני ואביון, וקיימה "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

אחר שזכינו להינשא, חיינו בעוני רב, בחדר קטן אחד,

ובירכתי אותו, תוך כדי הליכה... אמר לי: לא, אדוני הרב, זה כמו בן שלך. אתה צריך לברך אותו יותר. אמרתי לו: למה זה הבן שלי יותר מכל הילדים כאן?

ההזמנה לנישואי מרן והרבנית

שהארון והשולחן והמיטות מלאו אותו מקיר אל קיר. השתמשנו באור למפא של נפט, למרות שהיה אז חשמל, כיון שהוא היה ביקור לפי מצבינו. וזה גרם שנאלצתי לרדת מצריימה.

הרבנית מרגלית ע"ה, טרחה בכל עשר אצבעותיה לאפשר לי ללמוד תורה. ומידה היתה זאת שזכיתי להתעלות בתורה, וגם חינכה את בניה לתורה, שיהיו תלמידי חכמים באמת, לא להיות שרי ממשלה ולא חברי כנסת. ולכן זכתה לראות בחייה את כל בניה תלמידי חכמים ומרביצי תורה בישראל.

זכותה תגן עלינו.

אמר לי: "אספר לך דברים כהווייתם. אני הייתי עולה חדש מצרפת. באתי לארץ, והייתי מחוסר פרנסה. זמן מה לפני חג הפסח, פנו אליי ממשרד הקליטה, וביקשו שאערוך ליל סדר לעולי צרפת, להסביר להם בשפה שלהם את ענייניו של החג ולבאר להם את ההגדה. התייעצתי עם אשתי והסכמנו, מה גם שהיה בזה סיוע למצבנו הכלכלי הדחוק.

ערב חג הפסח, אשתי היתה בחודש התשיעי להריונה, ושעה קלה לפני כניסת החג היא אומרת: יש לי צירים, חייבים לנסוע לחדר לידה... הזמנתי מיד אמבולנס ונסענו